

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 43. Amplius ostenditur, eos qui Pœnitentiæ & Eucharistiæ
Sacmenta fructuosè recipiunt, citò & facilè in crimina non relabi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

CAPUT XLIII.

Amplius ostenditur, eos qui Penitentia & Eu-
charisika Sacraenta fructuose recipiunt, cuò
& facile in crimina non relabi.

§48 Superiori capite id per experimentiam probatum est, sive ex eo quod facile & citò in crimina relabentes in seipso experiantur, & nos in ipsis experiarum effectus plene contrarios effectibus Sacramentorum illorum. Idipsum nunc amplius ostendere libet multiplici ratione.

§49 Et prima quidem ratio est, quia omnis qui Sacraenta fructuose recipit, ex Deo natus est. Sed omnis qui natus est ex Deo, peccatum (mortale) non facit: quoniam semen ipsius in eo manet. Et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est. 1. Joan. 3. Et cap. 5. Qui natus est ex Deo, non peccat: generatio enim Dei conservat illum. Huc est (inquit Granatenis) divina cognatio, quia homo celestis Spiritus particeps effectus est, conservat illum, & a terrenis rebus abducendum ad celestia rapit: cum sit in ejus pectore sors aquae saliens in vitam aeternam. Haec igitur de causa Joannes ait, non peccare: quoniam vel per seipso vel a letalibus abhincet peccatum, vel certe raro & difficulter in ea corrut.

§50 Non hoc ergo solùm vult Joannes, quod natus ex Deo, tunc non peccet, cum ex Deo natus est: cum verba ipsius in sensu morali & usitato amplius importent; quod utique ex Deo natus, vel numquam, vel raro & difficulter adduci queat ad mortaliter peccandum. Sic enim similes locutiones ab omnibus paucis intelligi solet: *Vir bonus* non frangit fidem. *Bonus Iudeus* non est acceptor personarum. *Bonus Sacerdos* non frequentat popinas, nec cboreas, aut saltationes publicas. *Bonus Religiosus* non habet proprium. *Bonus Christianus* non blasphemat. *Bonus Mercator* non facit fraudes, &c. Quarum propositionum sensus vulgaris & usitatus non est solùm, quod vir honestus, dum est honestus (sive in sensu composito, ut Thomistæ loquuntur) non frangit fidem, bonus Iudeus, quamdiu est bonus, non est acceptor perfornarum, &c. Sed sensus vulgaris & usitatus est, quod similia vel numquam, vel raro, & non nisi difficulter faciat, sive quod similia facere non soleat, quod econtra magno studio fatigat à similibus abstineret. Et ratio quam Joannes reddit, sensum illum clarè indigit, *generatio enim Dei conservat illum*, id est præservat illum à peccato, sive ab excedendo à divina nativitate per peccatum. Quomodo conservat illum & præservat? utique in quantum à terrenis abducendum, ad celestia elevat, & Spiritus sanctus in corde ipsius diffundit charitatem prævalentem cupiditatem, per quam proinde fidelis cupiditate fortior, non facile, nec sine animi sensu & reluctatione postea adduci potest ad peccandum.

§51 Quem sensum ipsam Veritas in Evangelio confirmat dicens: *siquis diligat me, sermonem meum servabit*. Neque enim dicit: *siquis diligat me, sermonem meum servabit, cum diligat*; sed in futurum servabit; ex vi prælensis dilectionis futuram inferens mandatorum obseruantiam. Eò quod utique praesens Dei dilectio prævaleat cupiditati, menteisque hominis firmet ac roboret adversus eam, ne per eam inducatur in mandatorum prævaricationem. Ad quod tamen necesse est, ut Dei dilectio per orationem, & bona opera nutritur, ne tepestat, sive locum des capidat, ut paulatim incalefacat, tandemque prævaleat contra charitatem.

§52 Secunda ratio est, quia omnis qui Sacraenta illa fructuose recipit, justus est, & sanctus, justitia

& sanctitate novi Testamenti. Sed justitia & sanctitas novi. Testamenti tam firmas in corde justi radices agit, ut nec facile, nec citò, nec crebro amitti soleat. Id enim probant imprimis verba Joannis n. 549, exhibita.

2º idipsum probat comparatio justi cum arbore, secus decursus aquarum plantata, quam Regius Psaltes facit Psal. 1. *Iustus (inquit) erit tamquam lignum plantatum secus decursus aquarum, quod fructum dabit in tempore suo, & folium eius non decidet.*

3º idem probat antithesis, quam ibidem facit inter justum & impium: *Non sic impii, non sic, sed tamquam pulvis, quem projectus ventus à facie terra. Non sic ergo justus, sicut impius, quia justus non facilè (ut impius) dejicitur à vento temptationis, sicut pulvis à vento facile projectus à facie terra. Idem probat comparatio justi hominis cum palma & cedro Libani (inter omnes arbores contra ventum & procellam firmissimus) quam idem facit Psal. 91. *Iustus ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur.**

4º idem probat comparatio adifici spiritus. **555** His homini iusti cum domo supra firmam petram adificata, quam Salvator facit Matth. 7. *Omnis qui audiret verba mea haec, & facit ea (hoc facit omnis homo iustus) assimilabitur viro sapienti, qui adificavit domum suam supra petram: & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti (tentationum) & irruerunt in domum illum, & non cecidit, &c.*

5º idem probat antithesis proximè dicti adifici cum adifici spirituali hominis impii, quam Salvator subiungit ibidem: *Omnis qui audiret verba mea haec, & non facit ea, similis erit viro fulvo, qui adificavit domum suam super arenam: & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti (tentationum) & irruerunt in domum illum, & cecidit, &c. Nemini quippe dubium est, posterioribus hinc verbis (*omnis qui audiret verba mea haec, & non facit ea*) impium designari; prioribus (*omnis qui audiret verba mea haec, & facit*) designari justum.*

6º idem probatur ex Proverb. 10. *Iustus in aeternum non commovebitur. Quæ verba ut minimum significant, quod vel numquam, vel raro, nec facilè, & citò commovebitur.*

7º ex Eccli. 27. *Homo sanctus* (id est per gratiam sanctificantem iustificatus) *in sapientia manet, sicut filius natus* (id est improbus, seu criminofus) *ut luna mutetur. Quibus verbis Spiritus Iesus docet hominem iustum imitari constantiam tollis; criminofum vero, mutabilitatem luna.*

8º ex Eccli. 15. *Qui timet Deum, facies bonam, & qui continens est iustus, apprehenderet ilam, & obviabit illi quasi mater honorificata, & quasi mulier à virginitate suscipiet illum... firmabitur in illo (Greci super eam) & non flectetur. Ubi Sapiens docet, quod iusta aeterna occurrat homini justo, quasi mater honorificata, ut ipsum adjuvet, siveque bonus repleat. & quasi mulier à virginitate, id est non quasi meretrix & impudica, cuius amor vagus est & inconstans; nec tamquam vidua, marito defuncto adhuc servans amorem, sed quasi virgo (que nulli alteri adhuc affixit amorem, id est que primam virum firmius & tenerius amat) ipsum tenerè & firmiter armandum, fovendum, & servandum suscipiat, & in iustitia firmabit. Hoc est enim quod sibi vult texus Grecus: *firmabitur super eam*. Et in idem recedit, ut cum Vulgata legas: *firmabitur in illo*. Dum enim iustus per iustitiam aeternam firmatur, ipsa etiam iustitia externa firmatur in illo, nec facilè & citò recedit ab illo, prout Janienius Gandensis sapienter observat.*

De sanctissimo Eucharistiae Sacramento.

151

560 9°. ex Hierem. 31. ubi iustitia novi Testamento, seu Christianæ (præ Judaica) constantia defensur, & predicitur his verbis: *Ecce dies reuiniant, dicit Dominus, & feriam domui Israël, & domui Iudee secundum novam, non secundum pactum, quod pepigit cum Patribus eorum.... pactum, quod constantes non servaverunt, sed per idololatriam suam, aliaque crimina, crebro irritum fecerunt.... Sed hoc erit pactum, quod serviam cum domo I'rael.... Dabo legem meam in inscriberibus eorum, & in corde eorum scribam eam, & ero eis in Deum, & ipsi erunt mihi in populum. Notate verba, signate mysteria: ut quid ferendum dicit cum filii novi Testamenti fidus novum, non secundum pactum, quod pepigit cum Patribus eorum, pactum, quod frequenter irritum fecerunt, nisi ad significandum fidei iustitiae novi Testamenti constanter servandum, non (Judeorum more) frequenter, citè & facile violandum? Ut quid lex Dei scribenda promittitur in corde, & in viceribus iustorum novi Testamenti, nisi ad significandum, quod iustitia novi Testamenti radicabitur in cordibus eorum, foreque voluntaria, non coacta; ex amore procedens, non ex timore (ut iustitia Iudeorum) transiretque in affectum cordis; & ideo falso carentis constanter est, quod nec citè, nec facile, nec frequenter abjeceretur, ut iustitia Iudeorum. Ad quod etiam significandum, iustis novi Testamenti promittitur cor novum, spiritus novus, cor carneum, non amplius lapideum. Ut enim sapienter observat Illustrissimus Neercasius Episcopus Castoriensis in Amore suo Pœniente I.*

2. c. 3. quæ ex spiritu & affectu cordis procedunt, non solent desultoria levitate nunc fieri, & nunc intermixti, sed constanti seniore procedere. Unde Scriptura Psal. 72. volens confitentem quorundam impietatem exprimere, prodit (inquit) quæsi ex adipe iniquitatis eorum, transierant in affectum cordis. Cautaque desultoria seu inconstans iustitia Iudeorum ea fuit, quia Deo vero non servierunt corde novo, sed veteri; non carneo, sed lapideo; non ex amore, sed ex timore; propende non ex affectu cordis. Ideo ergo citè fecerunt, oblitæ sunt operæ ejus, & non subinseruerunt, id est constanter non tenuerunt, consilium ejus Psal. 105. Videri potest Augustinus 83. qq. q. 66.

561 10°. iustitiam Christianam, sive novi Testamenti describens Apostolus in Epist. ad Rom. eam in eo opponit statu Gentilium ante legem, & Iudeorum sub lege, quod tam illi, quam illi omnes sub peccato conclusi fuerint: Christiani vero, qui sunt sub gratia, id est iustis, peccatum amplius non dominetur, sed mortui sunt peccato, in novitate vita ambulant. Ultra non serviant peccato: sed liberati à peccato, sicut facti sunt iustitiæ. Servus vero iustitia non facilè abiecit iustitiam, quia servus non facilè excutit jugum Domini potestis. Semelque mortui peccato, non facilè adhuc vivunt peccato. Qui enim mortui facti sunt peccato, quoniam ab aliis vivemus in illo, inquit Apostolus ibidem? Mortui vero non sunt peccato, nec in novitate vita ambulant, sic ut ultra non serviant peccato, quorum vita non est nisi Confessionum, & repetitionis criminum visceri.

562 11°. hominem existentem sub gratia, sive Christianum iustum, Augustinus in eo distinguit ab homini existente ante legem, & sub lege, quod peccare definat, utpote fixus in gratia & charitate. Siquidem in expositione quarundam propositionum epist. ad Rom. necnon in expositione capit. 5. epist. ad Galatas, & alibi sepe distinguit quatuor hominis status: *ante legem, sub lege, sub gratia, in pace.* In eo vero hominem sub gratia distinguit ab homine ante legem, & sub lege, quod homo ante legem, & sub lege sequitur concupi-

centiam: sub gratia vero, tametsi (ait in priori loco) desideria quedam carnis adversus spiritum pugnant, ut eum dicant in peccatum; non tamen his consentiens spiritus, QUONIAM EST FIXUS IN GRATIA ET CHARITATE, desinit peccare. Igitur homo in statu gratiae secundum Augustinum saltet hoc sensu peccare definit, quod facit non peccet, nec gratiam & charitatem facile deserat, sed quod fixus est in gratia & charitate. Nec proinde iustus tam citè & facile transit de iustitia ad peccatum, deque peccato ad gratiam, ut Juniores existimant. Quomodo in gratia & charitate fixus, in quo gratia & charitas fixa non est, nec stabili, sed tam citè, tamque facile labilis?

12°. Christianus iustus haud dubius est bona fidei, & bona spes Christianus. Atqui secundum eundem Augustinum serm. 129. de verb. Apost. peccata mortifera, que uno istuc perirent, non facit bona fidei, & bona spes Christianus. Neque (hoc dicendo) solum vult, bona fidei, & bona spes Christianum, quamdiu talis est, peccata mortifera non committere (cum verba ipsius in sensu morali & usitato amplius sonent) sed tam magno studio conari ea effugere, ut ea numquam vel raro, nec facile, sed difficulter committat. Sic enim similes propositiones ab omnibus passim intelligi solet, ut ostendimus n. 550. Et sic se intelligere serm. 56. de temp. satis declarat, dicens, quod boni Christiani officium sit, ut SEMPER CRIMINA CONETUR EFFUGERE. Quod qui serio semper conatur, ea numquam vel raro, & nonnisi difficulter committit.

Tertia ratio est, quia præcedens roboratur, est quia ad dignam fructus famique Sacramenti Eucharistiae perceptionem requiritur verus Dei amor, in omnibus affectus & passiones ipsius dominans, sine rursum desiderium in eo magis & magis proficiendi, ut constat a num. 501. ad 507. Tali enim amor & charitas requiritur in omni iusto, & in omni bono Christiano, ut offensum est ibidem. Atqui tales habent amorem & charitatem, crimina facile & citè non committit. Tum quia quisquis amicum verè diligat, facilè & citè ipsum non abiecit. Tum quia amor Dei, taliter dominans in corde ipsius, fortior est omni cupiditate, ipsam ad peccatum alliciente, ipsamque velut fractam & debilitatem sibi subiect, atque impedit, ne hominem pertrahat in peccatum.

Quarta ratio est, quia ad dignam Communione, per se loquendo, requiritur status gratiae & charitatis per Spiritum sanctum in corde diffusa. Atqui charitas per Spiritum sanctum in corde diffusa, plus diligit Deum, quam cupiditas millia aurum & argenti, inquit S. Thomas 3. p. q. 70. a. 4. Et ideo homo iustus (ut Augustinus & alii Patres tradunt) per inhabitantem in se Spiritum sanctum Dei, diffusumque in corde suo charitatem, adeò roboratur, ut fortior in ipso sit charitas quam cupiditas. Et quamvis remisit culpam remaneant in ipso dispositiones ex precedentibus actibus causate, quæ dicuntur peccata reliqua; remanent tamen debilitas & diminuta (ait S. Thomas 3. p. q. 86. a. 5.) ita quod homini non dominentur, sed illis charitas dominetur. Et ideo q. 24. verit. a. 2. ad 9. docet, quod non sit facilis redditus à gratia ad peccatum. Quia fortior charitas à debiliore cupiditate nec citè, nec facile vincitur. Præteritum cum charitatem infusa virtutes comitantur. Homo vero (ut S. Doctor rursum ait 3. p. q. 62. a. 2. ad 2.) impeditus per virtutem & domum à peccando. Itaque homo iustus concupiscit adversus carnem fortiore labore charitatis (inquit Augustinus Enchirid. 118.) ut quoniam sit adhuc quod domini repugnet ex nomine, nondum tota infirmitate sanata; ex fide tamen iustus vivat, iisque vivat, in quoniam non cedit mala concupiscentie, vincente delectatione iustitiae.

Siquidem *justificat Deus impium, non solum dimitendo qua mala fecit, sed etiam donando charitatem, ut declinet a malo, & facias bonum.* Lib. 8. contra Julian. c. 165. ita ut *delectatio peccati, iustitia delectatione vincatur.* Ibid. c. 217. *Siquis liberatus fuerit a peccatis suis, non habet unde dominetur ei princeps tenebrarum.* Enarrat. in Psal. 84. *Gratia itaque facit, ut peccatum tibi non dominetur.* L. de continentia. c. 5. Quia ut in pugna interna iustus non deficiat... magnum adiutorium habet, quo vincit quod in illa fibi rebellat, si perseverat in pugnando. Enarrat. in PL. 63. Atqui ut perseveret in pugnando, gratiam specialem accipit per Eucharistie Sacramentum, ut supra vidimus. Ne igitur carni succumbas, *Redemptor tibi Spiritum dedit, quo mortifices facta carnis.* Quotquot enim *Spiritu Dei aguntur, hi sunt filii Dei.* Scrm. 43. de verb. Dom. c. 7. Non enim non habes, unde pugnes (præmisserat c. 6.) *Deus tuus in te est adversus te, adversus illud quoque quod in te est contra te.* Deinde in homine iusto charitas interior delectatione tenet mentem, ne ad peccatum delectatione rerum terrenarum ieneratur. 88. qq. q. 66. Quæ omnes Augustini & Aquinatis sententiae, amplius sonant, quam hominem iustum, quandū iustum est, sive in sensu composito, non peccare (ob ea quæ dixi n. 550. & 563.) imò aperte sonant, iustum per gratiam inhabitantem, virtutesque infusa & dona ad eo roborari contra peccatum; adeò etiam in ipso diminutam esse cupiditatem inclinantem ad peccatum, ut facilis non sit ipsi redditus ad peccatum. Cum igitur non hoc, sed contrarium experiantur, qui post Confessionem & Communioneum facile & citè redeunt ad solita crimina; ex sententiis illis perspicuè conficitur, ipsos per Confessionem Communioneum nec gratiam, nec charitatem inhabitantem, nec virtutes & dona consequentes. Si enim confecuti fuissent, in tantum liberi essent a peccato, ut ad illud facile & citè non redirent. Cum primus & infimus gradus gratiae & charitatis sit christiana libertas; & prima libertas christiana sit vivere absque crimen, ut Augustinus docet tr. 41. in Joan. *Prima libertas est carere criminalibus.* Cum cœperis ea non habere homo (debet autem ea non habere omnis Christianus homo) incipit caput erigere ad libertatem. Omnis autem liberatus a peccato, mortuus est peccato; nec proinde facile adhuc vivi peccato; nec solum peccato mortuus, sed & servus factus est iustitiae, ut Ap. stolus docet Rom. 6. Quia scilicet amor iustitiae in ipso dominatur, & fortior est amore peccati. Servus vero facile non excutit servitutem Domini fortioris, ut iterum dixi n. 561.

566 *Quinta ratio est, quia charitas (qua per Spiritum sanctum infunditur omni homini Pœnitentia & Eucharistia Sacraementa fructuose suscipienti)* est habitus. Habitus vero est *qualitas de difficultate mobilis.* S. Thomas 1. 2. q. 49. a. 1. quia *habitus dicuntur illa qualitates, que secundum suam rationem habent quod non de facili transiuerint...* ex quo patet, quod nomen habitus diaturnitatem quamdam importet. Ibidem a. 2. ad 3. Si vera sit Angelica ista doctrina, ergo gratiam & charitatem habitualem confendi non sive confundo & communicando recipere, qui post Confessionem Communioneumque ex quo citè facileque crimini reperunt, ut antea. Cum secundum Angelicam doctrinam illam gratia & charitas habitualis facili & citè non sit annibialis.

567 *Sexta ratio est, quia habens habitum virtutis, firmiter & immobiler habet se in bono: ista quippe firmitas propriè pertinet ad habitum.* Aquinas 1. 2. q. 100. a. 9. Ergo qui per Sacramentum Confessionis Communioneumque habitum recipiunt charitatis, tametsi per eum impeccabiles non eva-

dant (ed quod charitas recipiatur in homine secundum conditionem hominis, qui in statu vice flexibilis est in bonum & malum;) habent tamen firmitatem quandam immobilitatemque in bono. Quam non habent qui citè & facile declinant à bono, & faciunt malum, prout faciunt recidivi nos.

*Septima ratio est, quia si recidivi, de quibus agimus, confundo, communicandoque, habitum recuperent charitatis, aliaque proinde virtutes infusa & dona, promptè & delectabiliter moverentur ad bonum supernaturale. Sed ipsime experientur contrarium. Ergo Minor patet, quia experientur se ad bonum supernaturale promptè & delectabiliter non moveri, magis quam antè; imò contrarium experientur; cum idem experientur ad spiritualia & supernaturalia fastidium quam autem, parique quam antè promptitudine ac delectatione moveantur ad carnalia bona, spiritualibus & supernaturalibus contraria. Promptitudinem namque delectabilissimè moventur erga verita bona creata, quibus avertunt fere à bono spirituali & supernaturali eterno. Sola proinde major probanda superest. Probat cam Angelica doctrina, quam S. Thomas tradit 1. 2. q. 109. a. 3. ad 1. *Charitas super naturalem delectationem Dei, addit promptitudinem quamdam & delectationem, sicut habitus quilibet virtutis.* Et q. 110. a. 2. *Hilis quo Deus moveat ad consequendum bonum supernaturale aeternum, infundit aliquas formas, seu qualitates, id est habitus, supernaturales, secundum quas suavitè & promptè ab ipso moveantur ad bonum aeternum consequendum.* Et 2. 2. q. 23. a. 2. *Nulla virtus habet tantam inclinationem ad suum actum, sicut caritas, nec aliqua ita delectabiliter operatur.**

Otava ratio est, quia frequens Confessio Communiue fructuosa apiflum est remedium contra relapsum, ut S. Franicus Salesius Inf. Confess. c. 8. & Theologi communiter tradunt cum S. Carolo Borromeo in Instruc. Pallor. & Confessar. c. 16. & in Concilio Provinciali VI. Quia (ut Salesius Introd. p. 2. c. 20. ait) qui Eucharistiam crebro cum devotione suscipit, ita anima sua vitam & sanitatem confirmat, ut ipsam proportionem impossibile sit, ab aliquo sinistro affectu, viatioque inclinatione intoxicari. Sed contrarium verificatur in iis qui post frequenter Confessio Communioneumque, citè, facile & frequenter ut ante mortis aff. etibus intoxicanter. Signum ergo est, quod frequenter Confessio Communioneumque non sit ipsius fructuosa, defectu debita devotionis & dispositionis. Alias effectus recipiunt apiflum illius contra relapsum remedii. Quicumque enim sine obice & defectu debita dispositione, fructuoso recipiunt, & frequenter recipient apiflum remedium contra malum, v. g. contra febrem, à malo isto liberantur, liberatique in illud facile & citè non relabuntur: utpote apiflum contra relapsum antidotum muniri. Nec est qui credat apiflum contra relapsum in febre remedium ab eo sine obice recipi, & frequenter recipi, in quo nullus illius remedii effectus apparet, ne ipso quidem febris diminuto, vel rarior relapsus in illam; sed apparent omnia contraria.

Otio illæ rationes validè probant, statum hominis per Sacraenta Pœnitentia & Eucharistia sanctificati, & per virtutem cortum roborati, non esse statum incontrantem & desultorium, ut prius videtur Casuifis; sed statum habentem firmitatem & stabilitatem; utpote statum hominis resuscitati de morte ad vitam, in quo iustitiae rerumque celestium amor devicta cupiditate dominatur, regnante Dei Spiritu, qui humani cordis possessionem non accipit ut citè transeat, sed ut maneat, prout Veritas in Evangelio, & Apostolus in epistolis suis docet, ita

at det homini virtutem imitandi Christum, qui resurgens à mortuis *iam non moritur*.

⁵⁷⁰ *Nona ratio* est, quia cito, facile & frequenter post Confessionem Communioneque in crimina relabentes, upplurimum sunt de numero reproborum, ut probabitur lib. sequenti. Upplurimum ergo in vita, & in morte Sacraenta illa infrafruēt & cum obice suscipiunt. Si enim upplurimum fruēt ea suscepit in vita, upplurimum etiam fruēt reciperent in morte; sive que forent de numero prædictinorum, non reproborum.

⁵⁷¹ *Decima ratio* est, quia recidivorum illorum convercio & pœnitentia upplurimum est ficta, vel non plena, sive ex toto corde, ut fuisse probatur libro sequenti. Ad dignam vero & fructuosam Confessionem Communioneque peccatori necessaria est convercio & pœnitentia vera & plena, sive ex toto corde.

CAPUT XLIV.

Ex dictis confutantur propositiones 1. 2. 3. 4. 5. 6. & 11. capite 34. recensita, Adversariorumque objeccta dissolvuntur.

⁵⁷² *C*onfutantur (iugum) tamquam non sati consilientes reverentes & devotioni divinissimo Sacramento débita, Patrumque monitis & doctrinae adversantes.

Et quartam quidem, alementem, manifestum esse, secundum doctrinam Concilii Tridentini scilicet, c. 7. ad dignam Communioneum solum requiri statutum gratiae, à veritate manieſte alienam esse, constat ex dictis capite illo 34. Quia manifestum est Tridentinum ibi solum docere confitit peccati mortalitatem Confessionem esse neccliarium. Quid autem sufficiat, nullo modo dicit; ne implicitè quidem. Cū enim toto calo differant neccliarium & sufficiens (respiratio quippe ad vitam necessaria est, non sufficiens) manifestum est, quod docendo illud prius, ne implicitè quidem doceat posterius. Idque amplius manifestum est 1°. ex eo quod Tridentinum non obligat Confessarios ad absolutionem promiscue impariendam, Communioneque permittendam peccatoribus omnibus, criminis sua confitentibus. 2°. ex eo quod Tridentino non contradicit Ecclesiæ doctis finibus & submisissimus, Ludoovicus Granatenis, dum Memorialis tr. 3. c. 5. de grandi abuso, intollerabile que temeritate corripiendo afferit Christianos, qui cum vitam omnibus vitiis inquinassim egerint, evolut anno confitentur. 3°. vix mille criminum abominationumque genera apud Sacerdotem evomere deservant, cum iste ad celestes mensas propriebus, & manducant panem Angelorum, ad cuius dignam perceptionem vel ipsa Angelorum puritas exigetur. Ita si illam humores pervenire possent. Certe quod tales noui soli se Confessione, sed & pœnitentia ac pietatis operibus purificare debeant, antequam immaculatum Agnum suscipiant, communis est doctrina Patrum, contra quos nihil docuit Tridentinum. 3°. ex eo quod Tridentino ciuitam non contradicant celebrat. Authors sequenti capite profertendi, qui assertur mortaliter, vel fatem venialiter peccare Sacerdotem, qui post fornicationem nocte præcedent habitam, & multo magis post adulterium, fodiniam, bestialitatem, sequenti die confessus celebrat. 4°. ex eo quod Tridentino non aduersatur Synodus Augustana in Germania anno 1548. ab Oihone Cardinale S. Balbinæ & Episcopo Augustano congregata, pluribus in catibus post factam Confessionem, venerabilis hujus Sacramenti iunctionem interdicens, & in fine determinans, quod quislibet Confessor, cui caræ sunt animæ sibi

confitentium, pro peccatorum magnitudine ac gravitate, eidem sibi confitentibus, seu filiis Confessionis juxta, ex causa que sibi justa videbitur, ad tempus sacra Communione interdicere posse, eique tales confitentes morum gerere debent. Cui conformiter Concilium Bituricense anni 1584. tit. 22. c. 5. ad communicandum præter contumaciam & Confessionem requirit præparationem per pœnitentia opera. 5°. denique doctrina quæ assertit, ad dignam Communione sufficere statutum gratiae, nec amplius quidquam requiri, contra te habet doctrinam Sanctorum, ipsiusque sanctissimi D. N. Innocentii XI. in Decreto cap. 37. relato (quos certum est Tridentino minime contradicere) inquit contra se ciuitam habet ipsummet lumen rationis. Si enim statutus gratiae sufficiat ad dignam, sufficit & ad fructuolam Communione, grataeque augmentum per eam acquirendum. Quo posito, non solum frequens, sed & quotidiana Communio suadenda erit omnibus, qui licet peccaverint, per Confessionem ab Adversariis præsumuntur esse in statu gratiae, quamlibet inde voti sint, & pleni distractionibus, irreverentibus, negligentiis, infidelitatibus & peccatis, qua de se non sunt mortale peccatum. Hoc autem perpicuè aduersatur doctrinæ Sanctorum, ad frequentem Communioneque requirentium reverentiam magnam, devotionem, affectum à venialibus expurgatum, &c. Aduersatur & laudato Innocentii Decreto, majorem devotionem præparationemque requirent ad frequentem, quam ad rarius communicandum. Aduersatur denique lumen naturali, idipsum haud minus postulant, quam majorem ornatum ad frequentem & familiarem, quam ad semel dumtaxat accedendum ad Regem.

Quinta verò & sexta propositio confutata ⁵⁷⁴ net ex doctrina Sanctorum cap. 33. 34. 35. & 38. exhibita. Sicut & 12. 22. & 32. ex dictis cap. 41. 42. & 43. Siquidem ex ibi dictis liquidum apparet, in fructuosis, defectuosis, & ad minimum valde suspectas esse Conscientias Communioneque faciles, cito, & frequenter in criminis relabentibus. Upplurimum enim laborant defecuti vere & sufficiens aversionis à peccatis, conversionisque ad Deum, prout multipliciter ratione, Sanctorumque autoritate libro sequenti uberioris demonstrabimus. Unde & Granatenis loco suprà relato de ficta pœnitentia differens, talis (inquit) eorum pœnitentia esse videtur, qui ubi primùm sceleris sua hoc tempore confessi fuerint, in eadem pratinus relabuntur, neque ad prima confessitudine jurandi, perjurandi, mentiendi, detrahendi, maledicendi, male precandi, atque concupiscenti quidquam remittunt, nec ullam virtutis ac pietatis officium amplectuntur, sed iidem omniùm permanent, qui anti fuerant. Quos verisimile est Sacramenti virtutem & gratiam minime percepte.

Et quamvis iidem omnino non permanenter, ⁵⁷⁵ sed ex parte conversi essent, nec ita frequenter (ut ante) potest Confessionem Communioneque relabentur in criminis; si tamen in ea adhuc frequenter, v. g. bis aut ter in hebdomada, facilèque, ac sine magna resistencia, citio post Communioneum (v. g. postero, tertio, aut quarto die a sacra Communione) relaberentur, signum adhuc foret nondum plena, insufficiente proinde ad Deum conversionis, in fructuoseque Communionis, prout Emericus de bonis sapienter observat. Quia (inquit) tam crebri, faciles, & citi in eadem criminis redditus, debitam præparationem defuisse testantur, ut ex dictis in tribus capitibus præcedentibus satis colligatur. Unde meritò addit, quod multo satius office frater coibere, quam laxare: quoniam nimia facilitas semper causa fuit, & cuiam nunc